

26 Octombrie 2015, nr. 656

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind securitatea generală a produselor – art.1, 7'1, 8'1, 8'2; Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător – art.29)

(înregistrat în Parlament cu numărul 338 din 28 Septembrie 2015)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind securitatea generală a produselor – art.1, 7'1, 8'1, 8'2; Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător – art.29)

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei , ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Transparența decizională Reieșind din prevederile art.7 din Legea privind transparența în procesul decizional nr.239 din 13.11.2008, autoritățile publice sunt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional. Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii, conform art.12 alin.(2) din legea nominalizată, va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice. În conformitate cu prevederile art. 49/1 din Regulamentul Parlamentului, comisia permanentă sesizată în fond asigură consultarea publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate prin organizarea de dezbateri și audieri publice, prin intermediul altor proceduri de consultare stabilite de legislația cu privire la transparența în procesul decizional. Totodată, comisia permanentă sesizată în fond dispune plasarea, conform legii, pe web-site-ul Parlamentului a sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.

De remarcat că, proiectul a fost prezentat de Guvern spre examinare Parlamentului în mod prioritar. Reieșind din prevederile art.43 din Regulamentul Parlamentului, proiectele de legi considerate de Guvern ca fiind prioritare se înscriu de Biroul permanent cu prioritate pe ordinea de zi. În pofida acestui fapt, proiectul de lege a fost înregistrat pe data de 28.09.2014 și pînă în prezent nu a fost examinat de Plenul Parlamentului. Astfel, considerăm că este respectat principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

Totodată notăm că proiectul de act legislativ supus expertizei este plasat pe site-ul Parlamentului, iar cetățenii, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului. Tot pe site-ul Parlamentului sînt plasate avizul Ministerului Justiției și avizul Centrului

Este necesar de a menționa că proiectul de lege în cauză a fost înregistrat în Parlament anterior sub nr.317 din 24.07.2014, însă, nefiind inclus pe ordinea de zi a Parlamentului precedent, a devenit nul. Autorul indică că la acel moment proiectul a fost supus consultărilor publice cu un șir de autorități și instituții publice, iar proiectul repetat a fost coordonat cu aceleași autorități și instituții.

Din lipsa informațiilor și neidentificarea sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, nu cunoaștem dacă au avut loc astfel de consultări. La fel, nu cunoaștem dacă societatea civilă, pînă la momentul de față a participat sau nu la elaborarea și examinarea acestuia. În acest sens, reiterăm că lipsa unor astfel de documente importante pe pagina web face ca accesul la informație să fie limitat și, prin urmare, aduce atingere dreptului persoanelor la informare corectă.

4. Scopul promovării proiectului. Potrivit notei informative, proiectul de lege are ca scop racordarea cadrului legislativ în vigoare la prevederile proiectului legii privind supravegherea pieții, înaintat simultan de Guvern în Parlament, care instituie norme și principii legate de supravegherea pieței în ceea ce privește corespunderea produselor nealimentare introduse și/sau puse în funcțiune cu cerințele stabilite în reglementările tehnice, în scopul asigurării protejarea intereselor publice precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și securitatea.

Fundamentarea proiectului

5. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

6. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă În Parlament termenul de cooperare cu societatea civilă este respectat, întrucît de la momentul înregistrării proiectului de lege (28.09.2014) și pînă în prezent nu a fost examinat de Plenul Parlamentului, iar cetățenii, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului.

7. Suficiența argumentării. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei conține o argumentare suficientă a promovării proiectului. Intenția autorului este expusă clar și argumentat în nota informativă ce însoțește proiectul de lege. În acest sens, autorul indică scopul principal, condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege, principalele prevederi, evidențierea elementelor noi, efectul social și economic al actului.

Totodată, în argumentarea sa este menționat că temei pentru elaborarea proiectului de lege servește înaintarea spre examinare în Parlament a proiectului legii privind supravegherea pieții și drept consecință sînt necesare ajustări ale cadrului legislativ conexe.

Obiecția formulată de noi se referă la neanexarea la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ și nepublicarea pe pagina web a Parlamentului a avizelor tuturor instituțiilor publice interesate, sintezei recomandărilor recepționate în rezultatul consultărilor publice cu societatea civilă. Pe pagina web a Parlamentului am identificat doar avizul Ministerului Justiției și Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție.

8. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespundente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Reieșind din nota informativă și cuprinsul proiectului legii privind supravegherea pieții, acesta creează cadrul necesar pentru aplicarea prevederilor capitolelor I și III al Regulamentului (CE) nr.765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor și de abrogare a Regulamentului

(CEE) nr.339/93. Pe cale de consecință, prezentul proiect de lege urmează finalitățile proiectului legii privind supravegherea pieții în ce privește implementarea aquis-ului comunitar sus-indicat.

9. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, În cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Nota informativă nu conține o fundamentare economico-financiară a acestuia, din care considerente nu cunoaștem dacă proiectul de lege presupune sau nu cheltuieli financiare.

10. Analiza impactului de reglementare a proiectului. După cum am afirmat mai sus, proiectul de lege în cauză a fost înregistrat în Parlament anterior sub nr.317 din 24.07.2014, însă, nefiind inclus pe ordinea de zi a Parlamentului precedent, a devenit nul. Autorul indică că la acel moment a fost elaborată o analiză preliminară a impactului de reglementare, care a fost plasată pe pagina web a Ministerului Economiei.

Într-adevăr o astfel de analiză a existat și este plasată pe portalul particip.gov.md. Totuși, considerăm necesar ca Analiza preliminară a impactului de reglementare, precum și alte acte ce au însoțit proiectul de lege precedent, să fie anexate la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ (înregistrat în Parlament cu nr.338 din 28.09.2015) și publicate pe pagina web a Parlamentului.

Evaluarea de fond a coruptibilității

11. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

12. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

13. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

14. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

15. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul stabilește atribuții ale autorităților publice, proceduri administrative noi și alte chestiuni vizînd activitatea acestora. În conformitate cu proiectul, organul administrației publice centrale cu funcții de supraveghere a pieții, cît și alte organe ale administrației publice cu funcții de control sînt investite cu o serie de competențe și funcții noi, care implică și anumite proceduri administrative noi.

16. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	art.1 pct.7	Articolul 8/1. Sistemul de schimb rapid de informații privind produsele periculoase. (7) Regulamentul privind funcționarea sistemului de schimb rapid de informații privind produsele	În conformitate cu art.47 alin.(7) din Regulamentul Parlamentului nr.797/2007, dacă pentru executarea actului legislativ care se adoptă este necesară elaborarea altor acte legislative sau normative, se anexează lista acestora și/sau, după caz, și proiectele lor. Totodată, notăm că autorul a omis să prevadă în proiect sarcina Guvernului de a lua	Coruptibilitate Lacune de drept	Autorul urma să înă cont de cerințele normelor sus-indicate și cel puțin să prevadă în proiect obligația Guvernului de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării actului

	periculoase și a modului de furnizare a informațiilor și preluarea acestora se aprobă de Guvern.	măsurile și de a efectua procedurile necesare executării actului legislativ.		legislativ.
--	--	--	--	-------------

Concluzii

Importanța proiectului de lege constă în racordarea cadrului legislativ în vigoare la prevederile proiectului legii privind supravegherea pieții, înaintat simultan de Guvern în Parlament, care instituie norme și principii legate de supravegherea pieței pentru a asigura corespunderea produselor nealimentare introduse și/sau puse în funcțiune cu cerințele stabilite în reglementările tehnice, în vederea protejării intereselor publice, precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și securitatea.

În raportul de expertiză am obiectat referitor la neanexarea de autor la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ și nepublicarea pe pagina web a Parlamentului a avizelor tuturor instituțiilor publice interesate, sintezei recomandărilor recepționate în rezultatul consultărilor publice cu societatea civilă. Pe pagina web a Parlamentului am identificat doar avizul Ministerului Justiției și Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție.

Autorul a omis să prevadă în proiect obligația Guvernului de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării actului legislativ. Acest lucru este necesar, întrucât proiectul prevede aprobarea de către Guvern a Regulamentului privind funcționarea sistemului de schimb rapid de informații privind produsele periculoase și a modului de furnizare a informațiilor și preluarea acestora.

În contextul celor expuse, considerăm că acest proiect de lege poate fi supus procedurilor de dezbatere și adoptare în cadrul Parlamentului.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției